

BIULETYN

CZYTELNIA
REGIONALNA

409

21.11.1998 r.

SOLIDARNOŚĆ

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA

Z REGIONU

OBRADY PREZYDIUM ZR

6.11. i 19.11. 1998 r.

Prezydium omawiało sprawy dotyczące zakładów pracy w regionie - m.in. sytuację ZM „Łucznik”, dlatego doszło do manifestacji i blokady ronda przy ul. Warszawskiej. Zdzisław Maszkiewicz przedstawił dotychczasowe działania interwencyjne w sprawie ZM „Łucznik”.

Poruszono też sprawy FUM Warka, Warwinu, Techmatransu Bis, Acanty, RZMO i Lidera.

Prezydium ZR zastanawiało się w jaki sposób można pomóc członkom naszego związku w tych zakładach.

Następne prezydium (19.11.) przygotowało projekt Regulaminu Organizacyjnego Zarządu Regionu, który będzie przedstawiony członkom ZR na najbliższym posiedzeniu czyli 24.11.1998 r.

Przewodniczący Komisji budżetowej przedstawił rozliczenie finansowe Pielgrzymki Ludzi Pracy, które przyjęte zostało przez Prezydium ZR.

Szef Sekcji Szkoleń nakreślił kierunki jej działania oraz przedstawił program na najbliższy okres.

Omawiano też problemy związane z rozdziałem akcji prywatyzowanej Telekomunikacji Polskiej SA.

Andrzej Piszczyk, sekretarz ZR

Z REGIONU

Posiedzenie Zarządu Regionu

(30.10.1998)

Zarząd Regionu w trakcie posiedzenia przyjął w rejestr nowopowstałe komisje zakładowe:

1. przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 44
2. przy Miejsko-Gminnym ZOZ w Skaryszewie

1 > 3. przy PSP w Bobrownikach
4. przy Terenowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lipsku

5. Przy PPHU Radkom w Radomiu.

Zarząd omawiał też sposoby rozwiązania trudnej sytuacji Elektrociepłowni Radom, „Łuczniaka”, „Pronitu”, wierzbickiego ZWAC-u i WCZ.

Wysłuchano też sprawozdania z posiedzenia Komisji Krajowej. Ważnym punktem posiedzenia była sprawa sytuacji „Solidarności” po wyborach samorządowych.

Omawiano również przygotowania do obchodów 11 Listopada - 80. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę.

Andrzej Piszczyk
sekretarz ZR

Z PRAC KOMISJI KRAJOWEJ

Decyzja Prezydium KK nr 185/98 w sprawie opinii o projekcie rozporządzenia Rady Ministrów ws. dodatków mieszkaniowych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” opiniuje negatywnie projekt rozporządzenia RM (wysłany dnia 11.09.1998 r.) w sprawie dodatków mieszkaniowych, ponieważ nie rozwiązuje on podstawowych problemów przedstawionych przez Związek w trakcie prac w Komisji Trójstronnej nad modelem osłon socjalnych związanych z uwolnieniem cen nośników energii. Domagamy się zdecydowanego przyspieszenia prac nad nowelizacją ustawy „O najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych”. Przypominamy, że projekty zmian tej ustawy NSZZ „Solidarność” opiniował w lipcu 1998 r. (decyzje Prezydium KK nr 151-152/98).

Prezydium KK oczekuje, że w wyniku nowelizacji

tej ustawy zostaną spełnione podstawowe postulaty Związku:

- rozszerzony zostanie krąg najemców uprawnionych do otrzymania dodatków
- wyłączone zostaną z dochodów rodzin świadczenia adresowane indywidualnie do ich członków, tj. zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i porodowe
- będzie istniała możliwość zmiany wysokości dodatku mieszkaniowego po przyznaniu go na okres sześciomiesięczny
- przyjęte wielkości zużycia energii elektrycznej i gazu poszczególnych typów gospodarstw nie będą niższe niż normy minimalne (koszyk minimum socjalnego)

*

Decyzja Prezydium KK nr 189/98 ws. opinii o zmianie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej ..

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie opiniuje projekt ustawy o zmianie ustawy „O kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej” oraz o zmianie niektórych ustaw.

Przesłany projekt nie określa sposobu likwidacji dysproporcji między płacami pracowników sfery budżetowej i pracowników sektora przedsiębiorstw. Zmiana tej ustawy powinna dotyczyć również pracowników, którzy od 1 stycznia 1999 r. staną się pracownikami struktur samorządowych. Projekt ustawy nie rozwiązuje więc najważniejszych problemów pracowników sfery budżetowej i w gruncie rzeczy opóźnia trwający proces legislacyjny.

Zdaniem Prezydium KK należy niezwłocznie przystąpić do dalszych prac nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej (druk nr 186), który - po opracowaniu w Sejmowej Podkomisji Nadzwyczajnej i wstrzymaniu prac od kwietnia 1998 r. na wniosek Rządu - czeka na rozpatrzenie przez Komisję Polityki Społecznej i Finansów Publicznych.

KOMUNIKAT

6 października 1998 r. w Gdańsku odbyło się pierwsze w tej kadencji posiedzenie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Przewodniczący Marian Krzaklewski omówił koncepcje pracy Komisji Krajowej i jej prezydium. Ustalono, że prezydium KK będzie składać się z 15 osób. W głosowaniu tajnym wybrano do prezydium dwóch wiceprzewodniczących: Janusza Śniadka i Jerzego Langera, sekretarza Józefa Niemca, skarbnika Leszka Jankowskiego oraz członków - Jana Mosińskiego, Mirosława Kaszę, Bogdana Olszewskiego, Jacka Smagowicza, Zbigniewa Kruszyńskiego, Stefana Kubowicza, Bogdana Szozdę i Zbigniewa Jackiewicza.

W skład prezydium wchodzi także przewodniczący KK Marian Krzaklewski. Dwa miejsca pozostawiono na razie wolne.

Komisja Krajowa przyjęła także stanowisko, w którym wyraża oburzenie aktem wandalizmu wobec pomnika patrona „Solidarności”, ks. Jerzego Popiełuszki we Włocławku oraz nadzieję, że sprawcy tego czynu nie unikną sprawiedliwości.

Rzecznik prasowy KK - Kajus Augustyniak

Regiony zagrożone bezrobociem wg GUS

W „Rzeczpospolitej” z 28 września 1998 roku ukazało się obwieszczenie prezesa GUS z 21 września 1998 r. ws. przeciętnej stopy bezrobocia w kraju oraz na obszarze działania rejonowych urzędów pracy. Według badań GUS przeciętna stopa bezrobocia rejestrowanego w kraju wyniosła 9,6 % wg stanu na 30 czerwca 1998 r. (przed rokiem wynosiła 11,4%).

Porównując dane na koniec grudnia 1997 i dane z

30 czerwca 1998 r. widać generalną tendencję spadkową w pierwszej połowie 1998 r.

dane Krajowego Urzędu Pracy za ten okres podają liczbę 155,4 tys. osób zarejestrowanych mniej - tj. o 8,5%. W analogicznym okresie roku ubiegłego zanotowano spadek bezrobocia o 430,5 tys. to jest o 18,2 %, a więc spadek jest, ale wolniejszy (m.in. przez wysoka rejestrację absolwentów szkół ponadpodstawowych i wzrost zwolnień osób z przyczyn dotyczących zakładu pracy).

Stopa bezrobocia zmniejszyła się również w rejonach uznawanych za szczególnie zagrożone wysokim bezrobociem strukturalnym. Ale niestety nie stało się to normą powszechną. W 18 rejonach (...) stopa bezrobocia wzrosła lub utrzymała się na poziomie sprzed pół roku.

I tak stopa bezrobocia wzrosła w okresie między 31 grudnia 1997 a 30 czerwca 1998 r. w następujących rejonach pracy:

1. Chojnów (legnickie) - z 23,1 % do 23,5%
2. Pionki (radomskie) - z 19,5% do 19,6%
3. Wałbrzych - z 14,9% do 15,2%
4. Ząbkowice Śl. (wałbrzyskie) - z 15,3 % do 16,5 %
5. Lubsko (zielonogórskie) - z 22,7 % do 23,6%
6. Szprotawa - „spadło” z 20,2 do 20,1 %
7. Będzin (katowickie) - z 8,3 do 8,4 %
8. Bytom - z 8,8 % do 9%
9. Czechowice Dziedzice - z 5% do 5,1%
10. Dąbrowa Górnicza - z 8,2% do 8,3%
11. Gliwice - z 4,7% do 4,8%
12. Jaworzno - z 7,5 do 7,7%
13. Olkusz - z 9,9% do 10,4%
14. Pszczyna - z 2,5% do 2,6%
15. Racibórz - z 4,3% do 4,4%
16. Ruda Śląska - z 6,7% do 6,75%
17. Wodzisław Śl. - z 5,3% do 5,4%
18. Zabrze - z 8,8% do 9,5%

Jak widać stopa bezrobocia najczęściej wzrosła w gminach i rejonach pracy województw górniczych oraz dawnego COP (radomskie).

Jacek Smagowicz, Gdańsk

O LEPSZE PRAWO PRACY

*Adam Bocheński,
członek Zarządu Regionu*

W imieniu Zarządu Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska przygotowałem opinię na temat projektu "Ustawy o zmianie ustawy - Kodeks Pracy" oraz "O zmianie ustawy o związkach zawodowych", przesłanego przez Ministra Pracy do Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność".

W naszej opinii wyraziłem zadowolenie z faktu odrzucenia projektu nowelizacji Kodeksu Pracy (dalej – KP) przygotowanego koalicję pracodawców, w skład której weszły: Konfederacja Pracodawców Polskich, Krajowa Izba Gospodarcza, Business Center Club oraz Związek Rzemiosła Polskiego. W większości przypadków ich propozycje były nie do zaakceptowania, gdyż zmierzały do okrojenia i tak bardzo skromnych praw pracowniczych.

Liberalne omamy

Tę skromność widać szczególnie w regionach o płytkim rynku pracy i wysokiej stopie bezrobocia. W obliczu braku pracy, ludzie wbrew własnej woli zgadzają się pracować bez zawierania umów, w uciążliwych warunkach, po kilkanaście godzin na dobę - bez zapłaty za tzw. nadliczbówki. Upominanie się o swoje prawa sprowadza na pracowników szykany - to samo dzieje się przy próbie powołania do życia organizacji związkowej. Mimo zwiększenia, w trakcie przeprowadzonej w 1996 r. ostatniej nowelizacji KP, uprawnień Państwowej Inspekcji Pracy, pracownicy po prostu boją się zgłaszać fakty łamania praw, gdyż w kon-

sekwencji mogą stracić pracę, o którą ciężko w takich regionach jak np. radomski. Pomijam tu z braku miejsca fakty nie wypłacania wynagrodzeń czy nie wydawania odzieży roboczej lub ochronnej. Ta niezdrowa sytuacja powoduje, że liczni pracodawcy (najczęściej z małych firm i tam gdzie nie działają związki zawodowe) wykorzystują to do działań niezgodnych z prawem pracy.

Analiza propozycji pracodawców nieodparcie nasuwa skojarzenia z XIX wiecznymi stosunkami pracy. Stanowi to przykład liberalnego doktrynerstwa, z którego wypływa całkowicie błędna i szkodliwa teza o równości stron w stosunku pracy, tak jak to ma miejsce przy umowach cywilno prawnych. Gubi się w tym podstawową funkcję prawa pracy - funkcję ochronną. Prawo pracy wyodrębniło się z prawa cywilnego w miarę postępu cywilizacyjnego i miało chronić pracownika najemnego przed samowolą pracodawcy. Funkcja ta nie ma nic wspólnego z socjalizmem – a tak twierdzą niektórzy nawiedzeni pseudoliberalowic. Pracownik musi być pod ochroną, gdyż stosunek pracy i uzyskiwane w związku z tym wynagrodzenie jest podstawą bytu jego i jego rodziny.

Pięć dni bez kółców?

Wracając do projektu rządowego - najistotniejsza nowelizacja to wprowadzenie zapisu o 5 dniowym tygodniu pracy (miałby obowiązywać od 2000 roku). Trzeba było aż 18 lat aby ostatni z 21 postulatów Stoczni Gdańskiej doczekał się realizacji. Przy czym co bardzo istotne - art. 2 projektu "Ustawy o zmianie..." gwarantuje utrzymanie dotychczasowego wynagrodzenia mimo skróconego czasu pracy!

Jednakże nie ma róży bez kółców. Konstrukcja projektowanego Art. 151 par. 2 stwarza liczne możliwości wymuszania pracy w soboty. Mówi tenże paragraf, że: "praca w soboty dozwolona jest ponadto w

razie szczególnych potrzeb pracodawcy określonych w układzie zbiorowym pracy albo za zgodą pracownika wyrażoną na piśmie." Pomijam tu przypadki, w których pracownicy sami będą prosić o pracę w soboty zmuszeni do tego głodowymi zarobkami na poziomie zbliżonym do najniższego wynagrodzenia (500 zł brutto od 1 lutego 1998 r.) Kilkuletnie doświadczenie w walce o prawa pracownicze podpowiada nam jednak taką sytuację, w której pracodawca wykorzystując niezdrowe mechanizmy rynku pracy (patrz wyżej) wymusza na pracowniku podpisanie zgody na pracę w sobotę używając argumentu, że "za bramą czeka stu innych chętnych do pracy". W obliczu takiego szantażu wielu na pewno ulegnie presji, pamiętając o obowiązku zapewnienia chleba swej rodzinie, i zgodę taką na pewno podpisze.

Dzień święty święcić

W tym punkcie zgłosiliśmy propozycję, która zapoczątkowałaby wprowadzanie zakazu pracy w niedzielę w placówkach handlowych. Argumentów przemawiających za takim rozwiązaniem jest wiele. Wszystkie zawarte są w piśmie papieża Jana Pawła II "O uświęceniu niedzieli". Jedynym odstępstwem od reguły byłaby dozwolona praca w dwie niedziele poprzedzające święta Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy. Aby uprzedzić "święte" oburzenie neofitów wolnej gry ekonomicznej - proszę zajrzeć do ustawodawstwa całkowicie kapitalistycznego państwa RFN.

Z innych rozwiązań nasze obawy wzbudził zapis projektowanego Art. 151 p.2 dotyczącego godzin nadliczbowych. W stosunku do obecnie obowiązującego Art. 133 brak jest w nim określenia maksymalnej dziennej i rocznej liczby godzin nadliczbowych. Po zestawieniu Art. 130 i 129 (projektowanych) można wyliczyć, że maksymalna liczba godzin nadliczbowych może wynosić "w miesiącu 32, a w roku kalen-

darzowym 384". Uznaliśmy to za niedopuszczalne. Jest to rozwiązanie niezgodne ze stanowiskiem NSZZ "S", który jeszcze przed dużą nowelizacją KP, przeprowadzoną w 1996 r., domagał się obniżenia normy godzin nadliczbowych do 100 w roku kalendarzowym. Rozwiązanie takie mogłoby zwiększyć zatrudnienie. I tego domagaliśmy się w naszej opinii.

Coś nowego, coś dobrego

Pozytywne rozwiązania w projekcie nowelizacji KP to:

- wprowadzenie od 2001r minimalnego wymiaru urlopu wypoczynkowego w liczbie 20 dni (obecnie 18)
- wprowadzenie odpoczynku dobowego, trwającego nieprzerwanie 11 godzin, oraz tygodniowego, trwającego nieprzerwanie 35 godzin - obejmującego niedzielę,
- wprowadzenie istotnych zabezpieczeń do przepisów regulujących zawieranie umów o pracę (również w niepełnym wymiarze czasu pracy), które idą w kierunku zmniejszenia licznych obecnie nadużyć ze strony pracodawców

Jeżeli chodzi o propozycje zmian do ustawy o związkach zawodowych to projekt zakłada wprowadzenie po Art. 26, Art. 26¹, który określa m.in. zasady informowania przez pracodawców zakładowych organizacji związkowych o przejęciu zakładu pracy lub jego części przez nowego pracodawcę oraz związanych z tym prawnych, ekonomicznych i społecznych skutkach dla pracowników. Określa on również zasady zawierania w takim przypadku stosownych porozumień.

Podsumowując można stwierdzić, iż omawiany projekt nowelizacji Kodeksu Pracy jest dobry i wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym, mimo tego, że niektóre jego ustalenia budzą wątpliwości.

INFORMACJE

Od kilku lat wznoszona jest w Licheniu bazylika, na budowę której potrzeba ogromnych nakładów finansowych. Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Ziemia Radomska postanawia ogłosić zbiórkę pieniężną wśród członków związku (1 zł od osoby), co umożliwi umiejscowienie w bazylice kaplicy ks. Jerzego Popiełuszki wraz z symbolami „S” oraz tablicami upamiętniającymi fundatorów (zarządy regionów). Oprócz tego nazwa każdej komisji zakładowej uczestniczącej w naszej akcji znajdzie się na liście ofiarodawców, która zostanie umieszczona w urnie wmurowanej w kaplicy ks. Jerzego.

*

Przyjmujemy zamówienia na kalendarze związkowe na 1999 rok - wiadomość w sekretariacie Zarządu Regionu, tel. 362-38-04 lub 362-51-61. Cena ok. 15 zł.

*

Szanowni Państwo!

PSS „Społem” w Radomiu przedstawia swoją ofertę dotyczącą zakupu i realizacji bonów towarowych wydawanych pracownikom w okresie przedświątecznym na zakup artykułów spożywczych i przemysłowych.

Spółdzielnia nasza oddaje do dyspozycji klientów wszystkie sklepy zlokalizowane na terenie całego miasta. Proponujemy realizację talonów w 35 sklepach spożywczych, w tym m.in. „Delikatesach” przy ul. Żeromskiego 44, „Tęcza” - ul. Chrobrego 15, „Żak” - ul. Akademicka 1, „Perła” - ul. Słowackiego 72, oraz w 8 sklepach przemysłowych, w tym w SDH „Sezam” przy ul. Żeromskiego 42 i SDH „Merkury” przy ul. Żeromskiego 102.

Proponujemy dogodnie terminy realizacji bonów towarowych. Bliższych informacji udziela Dział Zakupu i Sprzedaży Artykułów Spożywczych (tel. 362-24-34), który jednocześnie przyjmuje zamówienia.

Zapraszamy serdecznie.

*Prezes Zarządu PSS „Społem” Radom
Marian Lubański*

*

Prosimy Komisje Zakładowe o zapisywanie swoich członków na trzydniowe szkolenie ogólnozwiązkowe w Zakopanem. Bliższe informacje: Alicja Pietrasz, tel. 36-251-62.

ZWIĄZKOWCY PYTAJĄ

WOKÓŁ REFORMY SŁUŻBY
ZDROWIA

- odpowiada: Jan Sekuła

~ Czy każdy pacjent musi wyrazić zgodę na przynależność do danej przychodni rejonowej?

W interesie każdego mieszkańca danej dzielnicy jest zadeklarowanie przynależności do konkretnej przychodni zdrowia, a w przyszłości lekarza rodzinnego bądź specjalisty medycyny ogólnej lub praktyki grupowej medycyny rodzinnej, gdyż Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej ma obowiązek sporządzić do połowy grudnia br. listy pacjentów, na podstawie których Kasy Chorych rozdysonowują będą pieniądze przeznaczone na leczenie.

W przyszłym roku osoba, która nie znajdzie się na żadnej z list - czyli nie zadeklaruje przynależności do danej placówki opieki zdrowotnej, - może spotkać się z odmową udzielenia bezpłatnej porady lekarskiej.

~ Lekarz rodzinny - kto to taki?

Lekarz rodzinny jest tzw. lekarzem pierwszego kontaktu z pacjentem. Leczy w zakresie „medycyny ogólnej”, a w razie potrzeby kieruje pacjenta do specjalisty, na badania lub szpitala. Lekarz rodzinny jest medykiem, który przeszedł dodatkowe szkolenie umożliwiające mu zastąpienie internisty, pediatry i laryngologa.

BIULETYN INFORMACYJNY
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
ZIEMIA RADOMSKA

26 - 600 Radom
ul. Traugutta 52
tel. 36 25161, fax 36 238 04

Redakcja: Paweł PODLIPNIAK
tel. 360 - 03 - 38

Skład: M.W.

Wykonano przy użyciu sprzętu z dotacji
Instytutu Wolnych Związków Zawodowych AFL-CIO

.....
egzemplarz bezpłatny